

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANO

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BELA

KULFÖLD

Az atrocitások megismétlésével és diktatúrával fenyegetőznek a magyar fajvédők

Rendkívüli izgalmak és viharok várhatók a holnapi nemzetgyűlésen a frankhamisítók miatt

— Budapesti tudósítók távirata —

A frankhamisítók kötik le még ma is a világ felrokkant érdekeltét. Minden napnak új meg új eseményei, új meg új izgalmak vannak s most főleg a politika árterületén lehet várni ostromló hullámcsepásokat. — Európa nagy lapjainak képviselői sorában Pestre érkeztek a bukaresti sajtó munkatársai is.

A magyar ellenzéki pártok nem vesznek részt a mai pártközi konferencián

A Demokratikus Ellenzéki Pártok szombaton megkezdett értekezletét az egész politikai világ feszült érdeklődése mellett folytatták. A tanácskozás azzal kezdődött, hogy

a szociáldemokrata párt kiküldöttei bejelentették, hogy nem vesznek részt a mára kitűzött pártközi konferencián.

mert a kormány ellen bizalmatlansággal viseltetnek és változatlanul azt az álláspontot vallják, hogy a frankhamisítás tettei, értekezési szerzői és háttere még egyáltalán nincsenek kiderítve és a kormány eddigi magatartása nem is nyújt garanciát arra, hogy ezek a részletek felderíthessenek.

Hosszabb vita után egyöntetűen megállapodtak a végleges határozat tekintetében. Eszerint

a polgári pártok csatlakoztak a szociálisták álláspontjához

és elhatározták, hogy a mai hétfői napon összehívott pártközi konferencián a maguk részéről sem képviseltetik magukat. A határozatról és indokairól nyomban megszóvezett levélben értesítették Scitovszky Bélát, a nemzetgyűlés elnökét, aki a konferenciát összehívta.

— A Demokratikus Ellenzéki Pártok — mondja a levél — a

A külföldi hírlapíróknak maga Bethlen István rendelkezésére bocsátotta a bünör teljes anyagát, hogy csorbitatlan képet kapjanak s minden részletben kideríthessék a külföldi közvélemény számára, hogy a visszatérítő büncelekmény egy elszigetelt csoport tette volt.

pártközi értekezleten nem vesznek részt,

mert arra a fajvédők pártja is meghívást kapott, már pedig a frankhamisítás ügyében az ellenzéki pártok nem hajlandók bizalmasan együtt tárgyalni azzal a párttal, mely a sajtóban a büncelekményt nyíltan magasztalja,

a büntetéseket feldicséri, a további nyomozás megszüntetését követeli és ennek elérésére

Ma dönt a vádtanács Zadravetz letartóztatása ügyében

Vasárnap az esti órákban az ügyészség a frankhamisítással kapcsolatban a következő hivatalos jelentést adta ki:

Az ügyészség a megejtett

Lázás tanácskozás a pesui francia követségen

Megbízható értesítés szerint a francia követség tisztviselőinek bevonásával bevonásával a párisi delegátusok szombaton este fontos tanácskozást tartottak. Elhatározták, hogy a nyomozás kiszélesítése érdekében Douletet sürgősen Bécsbe

Meddig maradnak a francia nyomozók Pesten

Budapestről táviratozzák: Collard Houstingue, a Banque de France general inspektora érdekes nyilatkozatot tett tegnap Az Est munkatársa előtt:

— A frankhamisítás nyomoz-

atrocitások megismétlésével és diktatúrával fenyegetőzik.

A levelet a pártok vezérei aláírták. Szilágyi Lajos nem jelent meg az értekezleten s kifejtette álláspontját, hogy a parlamenti illem követelményei szerint meg fog jelenni a pártközi konferencián.

Az ellenzék értekezletén az volt a felfogás, hogy

a nemzetgyűlésen izgalmas és viharos napok várhatók

és az ellenzék kemény küzdelmet fog vívni most a kormánnyal. — Hogy ez a harc milyen irányban terelődhet s milyen új momentumokat fog felvetni, senki sem tudhatja. Minden attól függ — mondják, — hogy Bethlen az első ülésen milyen hangot fog megütni, s főképp mily mértékben honorálja az ellenzéknek azokat a kívánságait, amelyeket a bünügy kiderítésével kapcsolatban

a nemzetgyűlésen hangoztatni fog.

A nemzetgyűlés keddi ülése

tehát nagy eseményekre nyújt kiutatót.

Az ellenzék magatartása kétféle helyzetbe hozta az egységes párt egynevezettkonzervatív-liberális elemeit. Ezek képviselői azon fáradoznak, hogy a pártközi konferencián az ellenzék mégis megjelenjen és ott teljes nyíltsággal tárja fel kívánságait. Ha azok az ország sérelem nélkül teljesíthetők teljesítse a miniszterelnök.

— Súlyos a helyzet — mondotta Almásy László kormánypárt ügyvezető elnöke — és a felelősség kérdésében egyformán kell osztoznia mindenkinek, mikor a nemzet vitáit és érdekeitől van szó.

Egységespárti oldalon mindenképp Bethlen Istvánban látják azt a possibili embert, akinek most rendet teremthet.

nyomozás után indítványozta a vizsgálóbírónak Zadravetz István tábori püspök letartóztatását. — A vizsgálóbíró az ügyészség indítványát visszautasította és nem rendelte el a

letartóztatást. Az ügyészség a vizsgálóbíró határozata ellen fellebbezést jelentett be a vádtanácsnak.

A vádtanács ma dönt Zadravetz letartóztatásáról.

kozzunk hanem azért, hogy a szükséghez képest felvilágosítással szolgáljunk.

Ami magát a nyomozást illeti, erre nézve csak az önök hatósága tesznek jelentéseket mi ebbe nem avatkozunk bele.

— En Magyarországon maradok egy darabig, de

kollégám, Emmery, ma, vagy holnap visszatér Párisba és jelentést tesz.

Budapesti kiküldetésünknek kizárólag az a célja, hogy a Ban-

Apolló mozgásház

Ma, hétfő utoljára

Capitain Blood

Szenzációs kalózdrama
7 hosszú felvonásban

Szines
felvételek

Főszereplők:
**Warren Kerigan
és Jane Paigi**

Kedden
L-Hacienda Rouge
Főszerepben:
Rudolf Valerino

que de France-t, mint kárval-
lottát képviseljük.

En mindenestre megvá-
rom a nyomozás teljes
eredményét.

A Banque de France
csak azt óhajtja, hogy a
magyar hatóságok az ösz-
szes hamis bankjegyeket
felkutassák.

HIREK

Holnap

19-én

kedden

SÁNDOR ERZSI

kamara énekesnő
a Katholikus Körben

Jegyek a Hegedűs Hírlapirodában.

Műsor:

1. Verdi: Rigoletto operából
Gilda nagy áriája. 2. Zongora
solo: Roderich Bass-Concert
átírat. Strauss János: Fröh-
lingsstimmen c. keringője felett,
Guttmann Miklós. 3. Dalok a)
Meyerbeer: Álom, álom, édes
álom, b) Pergolese: Nina, c)
Faubert: Madár az erdőben.
Szünet. 4. Delibes: Csen-
gettyű-ária Lakmé operából. 5.
Zondora solo Westerhaut:
Gyermekbál és Chopin Walzer.
Előadja: Guttmann Miklós. 6.
Offenbach: Isteni ősz.
Jegyek: 150, 120, 80, 60, 50 40
leért válthatók a Hegedűs Hírlap-
irodában.

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 230 -

BERLIN . . . 12325 - PARIS 194250
NEW-YORK 51775 PRAGA 153250
LONDON . . . 2510 - B. PEST . . . 7255
BECS . . . 7290

Nagyvárad úrfolyamok

Magyar korona 320 - áru 318 - pénz
Dollár 22225 " 223 - "
Cseh korona . . 661 - " 663 - "
Svájci frank . . 4310 " 4320 - "
Osztrák shilling 3145 " 3155 - "
Francia frank . . 837 " 840 - "
Angol font . . . 1084 " 1085 - "

A váradi fások bálja

Szombaton este kezdődött és
vasárnap késő reggel ért véget a
Csarnokban a váradi fások bálja.
Minden esztendő meghozza a ma-
ga „fából”-ját s minden farsang
temérdek mulatsága között a fá-
soké a legnívósabbak és legdisz-
tingáltabbak egyike. A szom-
bati fából Nagyváradi elegáns kö-
zönségét sorakoztatta fel. Maga a
keret, amely a közönséget fogad-
ta, imponáló s stílusos módon ad-
ta meg a bál „fás” karakterét.
Köröskörül a nagyteremben zöld
fenyőgallyak díszítették a falat,
jelölve annak, hogy akik ezt a mu-
latságot rendezik, azoknak élete
és hivatottsága az erdők millió-
jébe tartozik. Ami a mulatságot
illeti jazzband és cigányzene gon-
doskodott arról, hogy táncszam,
táncszámot kövessen. Ilyen körü-
lmények között persze a közönség
egészen megelégedett az időről
s mire észbe jutott, hogy haza is
kellene menni, már reggel volt.

Az ifju filharmonikusok népszele hangversenye

Néhány nappal ezelőtt mutat-
kozott be a váradi ifju filhar-
monikusok hatvan tagu zene-
kara s tegnap délután - nép-
szerű hangverseny keretében
- megismételték első koncert-
jüket. Hatvan váradi fiatal-
ember ambícióját és tehetségét di-
cséri az a zenekar, amelyet
Vomácska József zene-
tanár avatott keze kvalifikált a
dobogóra. A Katholikus Kör
csaknem zsúfolásig megtelt a
népszerű hangversenyre, ame-
lyen az ifju filharmonikusok
megerősítették a bemutatkozá-
suk alkalmával kiérdemelt jó-
véleményt.

* Nem kell Pestre utazni, al-
kalma van itt is meghallgatni
holnap, kedden este 9 és fél
óra kezdettel Sándor Erzsí ka-
maraénekesnő egyetlen opera-
estélyét.

* Fűszeresek bálja. A nagy-
váradi fűszerkereskedők febr-
ruár 6-án rendkívül nívós mű-
vészi műsorú bált rendeznek a
Kereskedelmi Csarnok termei-
ben. A bál előkészületei olyan
arányokban bontakoznak ki,
hogy bizonyosra vehető, a rö-
vid farsangnak ez lesz az iga-
zán leghangulatosabb és leg-
közvetlenebb mulatsága. A ren-
dező-bizottságban Mihelffy
Jenő, a szakcsoporthoz elnöke,
Weisz Vilmos, Novák Gyula
alelnökök, Stein Samu előadó

Dorian filmszínház

Ma, hétfőn először 5, 7 és 9 órakor

Hugo Bettauer regénye

Bánatos ucca

Erkölcscráj 9 felvonásban.

A főszerepben: Werner Krauss, Asta Nielsen,
Eszterházy Agnes grófnő és Tolstoj grófnő
Dorian film!

Január a nagy filmek hónapja!

Az államügyész Ridder Haggard regénye
Páris csillaga a filmművészet csillaga

irányítása mellett az egész ve-
zetőség részt vesz. A fiatalság-
ból Popper István, Kálmán
György és Weisz Sándor buz-
gólkodnak a bál sikerén. A ki-
tűnő műsorban a következők
fellépését biztosította eddig a
rendező: Weisz Reskó, L.
Hollós Juci, Páger és Lengyel.
A program természetesen
még bővülni fog amiről szintén
hirt adunk.

* Ligeti Magda előadómű-
vésznő és Ligeti Vilma zong-
oraművésznő e hó 28-án csü-
törtökön tartják estélyüket a
Kath. Körben. Jegyek a Mu-
sicában.

* KEDD este 9 és fél órakor
kezdődik a SÁNDOR ERZSI
koncertje.

* Vasuti és hálókocsijegyek
bel- és külföldre a hálókocsi-
társaság fiókjában. Külföldi je-
gyek szigorúan napi kurzuson
számítva. Bul. Reg. Ferdinand
2. (Hegedűs Hírlapiroda.)

* Eljegyzés. Winkler Re-
gina és Berger Dezső jegye-
sek. (Minden külön értesítés
helyett.)

* SÁNDOR ERZSI egyetlen
hangversenye holnap, kedden
este lesz a Katholikus Körben.

* Bolgár fakereskedő telefonja
859. Lakása Vlaicu (Vámház) u. 51.

Elegáns nő AGI crémet használ.

* Egy ur a Fabál felülfizetésé-
nek megváltása címén ötszáz lelt
juttatott kiadói hivatalunk útján a
szegények számára.

Heyman Szinkör

Hétfő, kedd

Micurka

Richepin francia regénye

A cigányok királyleányának
története 7 felvonásban.

ZIGOTTO

Szerda, csütörtök, péntek

Megvetett nők

Mattiasowszki Ilona, Kürti

Ilona és Olaf Fjorddal.

Erkölcscráj napjainkból 7 fel-
vonásban.

Jön

Jön

Végzetes gyémánt (Dawjanli)

Hatalmas indiai kép. Felvételek a Hindu
szentek életéről / asonfiók

* Siessen elővételben jegyet
váltani a Sándor Erzsí koncert-
re hogy az esti pénztárnál ne
tolongjon.

* Halálozás. Weinberger
Mór élesdi lakos régi érdemes
polgár, munkás életének 75-ik
évében vasárnap jobblétre szen-
derült. Az elhunytat nagy rész-
vel ma délután helyezték örök
nyugalomra a Dorobantilor (Ruli-
kovszky) uti izraelita sírkertben.
A boldogultban Vajda Sándor
és Béla atyjukat gyászolják.

MOZI

— A legszebb színes felvéte-
lek teszik az izgalmas cselek-
ményen felül érdekessé az
Apolló szenzációs kalóz-drámá-
ját, melynek „Capitain Blood a
cime. A kalóz történetek min-
dig érdekelték a közönséget,
mert a szabad tenger rabló hó-
sei egy letűnt idő emlékeit idé-
zik fel bennünk. — „Capitain
Blood“ 7 hosszú felvonáson ke-
resztül tartja pattanásig feszít-
ve a nézők idegeit, úgy kerge-
tik egymást a meglepő fordula-
tok és bravúrok. A szenzációs
kalóz-dráma főszerepeit War-
ren Kerigan és Jane Paigi ala-
kítják azzal a tökéletes művé-
szettel, amely világhírnevet
szerzett ennek a két színész-
nek. A „Capitain Blood“ előtt
egy kacagtató burleszk és a
madridi tüzoltók gyakorlatáról
készült pompás felvétel kerül
vetítésre.

— Ma van a bemutatója
Hugo Bettauer megfilmesített
regényének a „Bánatos utca“-
nak a Dorian-filmszínházban. A
9 felvonásos sláger-film fősz-
erepeit Asta Nielsen, Werner
Krauss, Eszterházy Agnes
grófnő és Tolstoj grófnő alakít-
ják. Az izgalmas film részben
Bécs legelőkelőbb helyeiben,
részben a nyomortanyákban ját-
szódik le. Az előadások 5, 7 és
9 órakor kezdődnek. Jön: „Ál-
lamügyész“, Rider Haggard re-
génye; Cecil B. de Mille rende-
zése.

Gebrüder Stigl, Mignon
ZONGORA leszállított árban
STERNBERG-nél

SÜT A NAP...

A biharpüspöki műkedvelő gárda előadása Váradon

... Tiszta volt, mint ősi napon az ég a magyar falu felett; egyszerű volt, mint a napraforgó a bogárhátú kisházak parányi udvarán; nemes volt, mint a magyar néplelek, amelynek mélységéből fakad ez az időtlen forrás. Szó szerint: csak egy műkedvelő előadás volt, de jelentőségében, eszközeiben, hatásában sokkal több annál: a magyar nép szépségszerető, szépségteremtő pompás kvalitásainak szent szimbolumává finomult.

Néhány biharpüspöki leány és legény összeállt és betanulta a „Süt a nap”-ot, Zilahy Lajosnak ezt a páratlan sikerű életképét. Azaz ahogy is összeállt és betanulta! Balajthy Jenőné, a biharpüspöki református lelkész felesége, — ragyogó szépségű, komoly intellektusu művelt fiatal uriaszony volt az, aki eléggé nem is dicsérhető ambícióval egy taborbba telerakta a leányokat, leányeket és egy-két héten át napról-napra erősödő kitartással a végtelenül bájos népszínmű eljátszására betanította őket. Először karácsonykor került színre Biharpüspökiben; hogy milyen sikerrel, azt misem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy tizenháromezer lejt jövedelmezett. Tegnap aztán megismételték az előadást, itt bent Nagyváradon, a református tanítónőképző dísztermében.

Nem túlzás, ha azt írjuk, hogy remek élmény volt városi emberek számára végignézni e falusi műkedvelő gárda produkcióját. A falu tiszta, józan levegőjét nincsen az a színpad, amelyről úgy éreztük volna felénk áradni, mint tegnap a tanítónőképző nagytermének pódiumáról, ahol ezt a megbecsülhetetlen friss atmoszférát tisztalelkű falusi leányok és fiúk játéka kreálta.

Ugy gondoljuk, hogy a legtekélyesebb játékot Szeghalmi Kálmán nyújtotta, aki Sámson Mihálynak, a háborúból hazatért parasztleánynek alakjába ösztönösen annyi valóságot, annyi erőt, annyi természetességet vitt bele, hogy az már kvalifikált színésznek is becsületére válnék. Sőt van Szeghalmi Kálmánnak egy tulajdonsága, szép, zengő magyar beszéde, amivel mainapság nem sok színész dicsekedhet. Molnár Lajos, aki Pongé-Juhász szerepét játszotta — volt az előadás másik feltűnésekként jó figurája. Méltón illeszkedett hozzájuk Móra József, a tanító szerepében. Pap Ida a tanítónét alakította kiválóan, Szilágyi Erzsike pedig igen szimpatikusan Pongé-Juhász Juliskát. A falusi tiszteletes szerepében nagyon jó volt Papp Károly, míg leányát Sáriskát Felvinczi Irén kedvesen játszotta meg. Kitűnő vasuti attitűd volt Felvinczi Sándor és nagyszerű alakítást nyújtott Rácz Mariska az özvegy Fehérné, Simon Agnes a postamesterné, Szilágyi Juliska a postamesterleány, Csáki Etus az özvegy Sámsonné, Kovács Juliska a Szücs Mari és Kabai Lajos az örnagy szerepében. Mint epizódfigurák kitűnők voltak: Ceglédi Bözsi (Rozika), Szilágyi Lili (Marinka), Simon Lajos (harangozó), Krecht Sándor (Laji cigány), Féth Gyula (Puki cigány), Nagy Zsuzsika

(cigányasszony) és Feltóti Dénes (koldus).

Valamennyien imponáló otthonossággal mozogtak a színpadon, szerepüket kifogástalanul folyamatosan tudták és szütlelességgel, felszereggé nyoma sem volt egyikükénél sem. Alaposan rászolgáltak azokra a forró tapsviharakra, amikkel a valóságosan átszellemült közönség jutalmazta őket. Különben az előadást, mint értesítünk, rövidesen megismétlik a városi színházban.

Az előadás előtt a Nagyvárad Estilap munkatársa beszélgetett Balajthy Jenő biharpüspöki református lelkész feleségével, aki — mint már említettük — elsősorban illet elismerés e műkedvelő gárda betanításáért.

— Hogyan jött Asszonyom, arra a gondolatra, hogy műkedvelő előadásokat rendezzen ott a kis falun?

— Majdnem minden télen te-

vezünk, hogy — egy kicsit a magunk szórakoztatására is — műkedvelő előadásokat rendezünk. De nyilvánosság elé eddig sohasem jöttünk vele. Aztán mégis beláttuk, hogy elég volt az örökös tervezgetésből! Összevödtek 16—18 év körüli leányok, 20—22 éves fiúk, akiknek még soha sem volt részük ilyesmiben. Sokan közülük még nem is voltak színházban...

— Nem kis feladat lehetett betanítani őket! — mondjuk.

Valaki megjegyzi:

— A tiszteletes asszony nemcsak, hogy betanította, rendezte, hanem még a darab kiszerepezését is vállalta, még a sugó munkáját is ő látja el...

Balajthy Jenőné finom uriaszony, aki egy kicsit röstelkedve hallgatja, amint elismerések özönével elhalmozzák. És amint színyen, lesütött szemmel áll pár pillanatig, talán mindnyájan arra gondolunk: hány ilyen asszonyra volna szüksége Erdély magyar falvainak...

— Miért éppen ezt a színdarabot választották? — kérdezzük Balajthy Jenőnéől, akinek arca most kipirul a lelkesedéstől — és így válaszol:

— Azért, mert nem hazug sentimentalizmus az, ami ebben a darabban van. A „Süt a nap” vetíti elénk legjobban a márt. Nem olyan ez, mint az ál-népszínművek, amelyekben csak díszlet van és tánc; de lélek nincs bennük. Zilahy Lajos színművében viszont élesen, világosan és költőien tükröződik vissza a magyar falu igazi lelke... Legközelebb a „Bor”-t fogjuk előadni; az az igazi magyar népszínmű mintaképe... Az írók különben a legutóbbi időben szívesen foglalkoznak ezzel a témával...

Amikor elbucszunk Balajthy Jenőnéől, valaki még elmondja, hogy „Süt a nap” karácsonyi előadásán a tiszteletes asszonyt hatalmas virágcsokorral lepték meg, melyen ez a felírás volt:

— Amiért tetszett foglalkozni a mi gyermekeinkkel, akik szomjuhozzák a műveltséget!

Elfogadták a nagyvárad kereskedelmi és iparkamara költségvetését

Negulescu ezredes ünneplése — Megoldás előtt az alelnök-kérdés — A hetmillió költségvetést leszállították ötmillióra

Heteken keresztül vajudott a nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara 1926-ik évi költségvetésének kérdése. Több eredménytelen ülés után vasárnap délelőtt végre elfogadták az alaposan átdolgozott költségvetést és most már a kamara hozzáláthat komoly feladatainak elvégzéséhez. A költségvetés előirányzatának lelkismeretes és a reális helyzetnek megfelelő előkészítésében az oroszlanrészt Negulescu Athanasz ezredese, aki fáradhatatlan agilitásával, valóságos tanulmányszámba menő előterjesztéssel lépett a közgyűlés elé és munkájáért a tanácsagok, magyarok és románok egyaránt a legnagyobb elismeréssel adóztak.

A közgyűlésen kifejezésre jutott a harmonikus együttműködés megismerése és ez lehetővé teszi, hogy a megoldás előtt álló alelnök-problema a kisebbségek jogainak figyelembevételével nyer megoldást.

A gyűlést Barbu Romulusz elnök nyitotta meg, aki kijelentette, hogy a miniszter Mănoila Camil a nagyvárad kamarai titkári állásában megerősítette. Ezután dr. Papp János titkár ismertette a költségvetési előirányzat egyes tételét, a megfelelő indokollással együtt. Az egyes pontoknál tartalmas vita fejlődött ki.

Igy a kamara által kiadásra kerülő Bulletin az előterjesztés szerint román és német nyelven jelent volna meg. Dr. Moskovits József arra hivatkozással, hogy a kamara tagjainak nagyrésze magyar, anya-

nyelvű, kérte, hogy a Bulletin magyar nyelven is adják ki. A közgyűlés az indítványt elfogadta. A pótdó kérdésénél Papudoff Theodor bankigazgató, a kamara elnöki tanácsában a miniszter képviselője javasolta, hogy a közgyűlés 25 százalékkal emelje föl a pótdó.

Többek felszólalása után a közgyűlés Papudoff indítványát elvetete és a költségvetési bizottság javaslatát fogadta el.

Papudoff Theodor szóváltette a pénzügyminiszter letiltó rendeletét, amelylyel a pénzügyigazgatásnál a kamara múlt évi bevételeiből 563.000 lei kiutalását letiltotta.

Papp János titkár ad felvilágosítást e kérdésre és megnyugtatta a közgyűlést, hogy a pénzügyminiszternek ebből az intézkedésből kár nem érheti a kamarát, mert legrosszabb esetben ezzel az összeggel egyenlítik ki a kamarák szövetségénél fennálló kötelezettséget.

A tisztségviselői fizetésekénél Rippner Farkas szóvá teszi, Oláh Béla kamarai főtitkár fizetésének leszállítását és kéri, hogy a serelem előterjesztést változtassák meg. A meginduló vitát dr. Oláh Béla felszólalása akadályozza meg, aki kijelenti, hogy belenyugszik az előterjesztésbe. Az elnök reprezentációs költségeit az eredeti előirányzat 180.000 leiben állapította meg. Ezt a tételt a költségvetési bizottság 80.000 leire redukálta. A közgyűlés Joga mármárosszigeti tanács tag felszólalása után az elnök repre-

zentációs költségeit százezer leiben állapította meg.

De du kamarai kormánybiztos tiszteletdíját az eredeti előirányzat 120.000 leiben állapította meg, ehelyett a közgyűlés 60.000 leit szavazott meg.

Az igazgató-bizottság jelenléti díját, a napidíjakat, a kamara tisztségviselőinek költség-számla előirányzatát, a cenzorok díjazását és a tanulmányi díjakra előirányzott összeget elfogadták.

Nagyobb vita volt a szubvenciók és hozzájárulások tárgyalásánál. Iskolák támogatására a bizottság 94.000 leit javasolt és pedig a szatmári állami kereskedelmi iskolának 100.000 leit, a nagyvárad kereskedelmi iskolának 230.000, a leánykereskedelmének pedig 50.000 leit.

Ennél a pontnál felszólt Dragos György a szatmári kereskedelmi iskola igazgatója és tiltakozott az ellen, hogy a nagyvárad kereskedelmi iskolának, amely kisebbségi iskola, nagyobb szubvenciót állapítsanak meg. Kéri, hogy a szatmári iskolát részesítsék előnyben.

Flegmann Ármán rámutat arra, hogy a nagyvárad Kereskedelmi Csarnok a harminc év óta fennálló iskolára ma már közel évi egymillió leit fizet rá, hivatkozik arra, hogy a kamara fenntartásához Nagyvárad nagyobb összeggel járul hozzá, mint Szatmár, tehát ezen az alapon nagyobb támogatást is igényelhet.

Megállapítja, hogy az iskola működése ellen még soha felsőbb helyről semmi kifogás

nem érkezett, így tehát indokolatlannak tartja Dragos felszólalásának ilyen tendenciáit.

Negulescu ezredes a nagyváradi felsőkereskedelmi iskolát védi.

Dancse Jakab azt ajánlja, hogy úgy a nagyváradi, mint a szatmári kereskedelmi iskolának szavazzanak meg 250—250 ezer leit.

Dr Popper Ákos kéri, hogy az eredeti költségvetést fogadják el. Egyben köszönetet mond Negulescu ezredesnek a kisebbségi tanács tagok nevében, amiért fáradhatatlan munkájával lehetővé tette egy realis költségvetés megteremtését.

Negulescu ezredes felszólalása után a közgyűlés a nagyváradi felső kereskedelmi iskola részére előirányzott 230.000 leit megszavazza, a szatmári kereskedelmi iskola szubvencióját pedig felemeli 150.000 leire.

Dr Papp János titkár bejelenti, hogy az új kamarai törvény értelmében a miniszter a nagyváradi kamara szatmári és máramarosszigeti kirendeltségeket megszüntette. Ez a helyzet az ottani kereskedelemre káros, mivel a kereskedők most ügyes-bajos dolgaikkal kénytelenek a nagyváradi kamarához fordulni. Javasolja, hogy interveniáljanak a miniszternél a kirendeltségek visszaállításának érdekében. A közgyűlés az előterjesztést elfogadta.

Negulescu Athanasiu ezredes jóleső érzéssel mond köszönetet a dr Popper felszólalásával kifejezésre juttatott bizalomért. Rámutat arra, hogy igazi munkával lehet megteremteni a kamara kebelében a harmóniát. Ő csak a kötelességét teljesítette és ha mindenki megteszi azt, úgy a kamarára váró nehéz feladatokat könnyen meg fogja oldani. Bizto-

sítja a közgyűlést, hogy amíg a helyén lesz, mindig pártatlanul fog dolgozni a köz érdekében.

Dr Papp János titkár ezután különböző segélykéréseket terjeszt elő, amelyeket a közgyűlés előkészítés hiányában csak a jövő ülésen fog tárgyalás alá venni.

Dr Moskovits József hivatkozással Negulescu ezredes harmóniát hirdető szavaira, kéri azt, hogy a még mindig elintézetlen alelnök-kérdést juttassák végre dűlőre. Ez a kér-

dés nem maradhat tovább elintézetlen, mert a kisebbségi tanács tagokat a választók általánosan interpellálják.

Negulescu kijelenti, hogy bár nem tisztán tőle függ a kérdés elintézése, igéri, hogy oda fog hatni, hogy ez is mielőbb megoldást nyerjen.

De du kormánybiztos köszönetet mond a költségvetési bizottságnak működéséért, majd Barbu Romulusz elnök délután két órákor berekeszti az ülést.

Brieux játszották a váradai munkás műkedvelők

A nemi betegségek elleni küzdelem a munkások otthonában

Nem szeretjük az ugynevezett tendenciózus szindarabokat. A művészet foglalkozhat (sőt foglalkoznia is kell) az élet problémáival, de morálisösszé, vagy politikai kortessé nem süllyedhet soha. Eugén Brieux „Métely” című színműve nem tartozik ebbe a kategóriába, annak ellenére, hogy tárgyánál és hatásánál fogva a nemi betegségek elleni küzdelemnek nagyszerű propaganda-eszköze. A métely a szifilisz, amely egész családokat, sőt generációkat tesz tönkre, csupán azért, mert a konvenciók szerint a vérbaj „titkos betegség”, mert sem az egyén, sem a társadalom nem bír elég erkölcsi erővel ahhoz, hogy az egészségnek és a fejlődésnek ezt a rákfenéjét annak rendje és módja szerint kipusztítsa. Ezt az oly komoly társadalmi problémával foglalkozó, de amellett művészileg is megalapozott darabot mutatta be szombat este és vasárnap délután a váradai munkások műkedvelő gárdája a Munkás-Otthonban. Föltétlenül elismerés illeti érte a munkásokat, akik ime kétszeres célt tudtak szolgálni az előadással, művészt és szociálisat.

Megkapó volt a Munkás-Otthon lelkes és figyelmes közönsége ennek a két érdemes célnak a szolgálatában. S nem kevésbé megkapó az az igyekezet amellyel a műkedvelő munkások a darab betűit életre próbálták kelteni. Egyikük-másikuk kész színésznek mutatkozott, akinél csak a rutin hiányzik, általában pedig az előadás olyan stílusos volt, mint műkedvelőknél nem igen tapasztalható. Az előadás sikere első sorban Kovács Imre volt színigazgató érdeme, aki az ambiciózus gárdát betanította a darabot rendezte. De kivétel részük a sikerből a szereplők is, akik közül különösen Harsányi Manci, Oláh Böske, Kuhn Béla és Farkas Sándor tűntek ki készségükkel.

A Métely előadását dr Sándor János orvos magvas és hatásos előadása vezette be, amely a darab ismertetése kapcsán a nemi betegségek veszedelmével foglalkozott.

* Gyermekebarát Cyclamen álarcos kalikó-estje 22-én a Royalban.

Kia fát a lábba. Urán
forduljon bizalommal
orthopéd cipészhez, Sr. Samuil Micu Klein (Szabadság-u.) 7.

Kepes Elek

orvosi kötszerész, Sas-passage 20.

Saját készítményű 2393

sérvkötők, haskötők,

gummi-harisnyák,
speciális köt-szerek, női és férfi övszerek.

Tessék meggyőződni, hogy

és bélésárú különlegességeink legolcsóbbak 2114

HAVAS ÉS GRUNFELD
posztóáruház Avram (Kossuth-u.) 8

Hölgyeknek!

Elegáns estélyi és utcai **cipők**

2267

Weisz Jenőnél

Nicolai Jorga (Zöldfa)-utca 8.

Hőcipők 425 Leitől.

Házhelyek eladók

Strada Fűzes-utca és Fácansoron. Rendkívül olcsó árak és kedvező fizetési feltételek

2131

Ertekezhetni Topsálnál Str. Lázár Gy. 20. (v. Uri-utca) 56.

Üzletberendezés
eladó

Üzletátalakítás miatt

Üzletberendezés
eladó

A KÖRÖSPARTI ÁRUHÁZ

a raktáron lévő **összes árukat** a mai naptól kezdve **hatalatlan olcsó áron elárúsítja**

Eolin ruhaselyem mintás ezelőtt 580, most **315 lei** | Liberti batisztok sima ezelőtt 85 most **49 L.**
Eolin ruhaselyem színes „ 680, most **390 lei** | Puha libertik divat mintákban ezelőtt 120 most **76 lei**

Ruhaszövetek, öltöngyszövetek, vászonárak, damasztárak

csodálatos olcsó áron való elárúsítása

Üzletberendezés
eladó

Soha vissza nem térő alkalom
olcsó vásárlásra

Üzletberendezés
eladó

Blaha Lujza harca a halállal • Öt lejt a Nagyváradi Estilap

— Budapesti tudósítónk távirata —

Az a mély kábulat, amely a nagybeteg művésznő, Blaha Lujzának agyi elváltozása következtében állott be, immár hatodik napja fokozatosan erősödik. Körülbelül

huszonnégy órája a beteg semmiféle hatásra nem reagál

táplálékot magához venni képtelen, súlyos öntudatlanságban fekszik. Ezzel szemben

a szív az orvosok legnagyobb bámulatára, még mindig állja a küzdelmet a gyilkos betegséggel.

A szívnek ez a nagy szívóssága, a nagy betegnek ez a hatalmas életereje családi jelenség. Gyakori a családban a kilencven, sőt azon felül elért életév. Ez a családi öröklékenység utközik ki abban a hatalmas küzdelemben, amelyet a nagybeteg művésznő a halállal napok óta folytat.

Mélyseges csendben, lábujhegyen jár-kelek mindenki a nagybeteg Blaháné körül. Sándor fia és a felesége, Mariska nővére és a hűséges Vilma komorna kisirt szemekkel, kimerülten várják az orvost, hogy vajjon mit mond, mit tesz, hogy újraéledjen az egy hét óta szinte teljes apátiában fekvő Blaháné. Este nyolc órakor a nagy szalóban — ahol Blaháné mindig oly örömet tartózkodott — Blaha Sándor ezt mondja:

— Szegény anyám tegnap este óta szinte mozdulatlanul fekszik, semmit sem vesz magához csak a szíve erős; az tartja benne az életet...

A hozzátartozók ott állnak az ágya mellett és nézik a szenvedő arcát, hallani a szakadozott, akadózó lélekzetét. Ősz haja gondosan hátrafésülve a párnákon pihen, a szemei le vannak hunyva és csak néha-néha rezdülnek meg a szemhéjai, a feje egy kicsit balra hajlott, a két karja a selyem takaró fölött nyugszik. Nem szól senki egyetlen szót sem, csak nézik mind a szenvedő nagyosszonyt. Csak a lélekzete hallik; a viaskodása a Legyőzhetetlennek...

Ripka Ferenc főpolgármester megleghangu levél kíséretében, Budapest közönsége nevében hatalmas virágcsokrot küldött a nagybeteg Blaha Lujzának.

Hirt adtunk már arról, hogy a papírárok emelkedése gonddal terhes válságba sodorták az erdélyi magyar sajtót. Az egyetlen megoldás a kényszerű helyzetben az volt, ha a ráncsakadt ujjabb terhek viselésére segítségül hívjuk azt az olvasó táborot, amelynek érdekeiért és érdeklődésének kielégítéséért áldozatos és odaadó munkánk folyik. Bizonyosra vesszük, hogy minden magyar újságíró mellettünk van gazdasági megpróbáltatásunk e nehéz perceiben. Nekünk fáj a legjobban, hogy az újságot, amely ma már nélkülözhetetlen organuma Várad magyarságának, mátol kezdve egy lejjel drágábban kell árusítanunk. Az elhatározó lépésben nem állunk egyedül.

Erdély egész magyar sajtója egységesen döntött afelől, hogy a napilapok példányszáma mátol kezdődőleg öt lejt. — Ez egyöntetű elhatározás alól akkor sem vonhatná magát ki a Nagyváradi Estilap, ha történetesen kedvezőbb is lenne a saját helyzete. De sajnos, a bajok egyaránt sújtanak mindannyiunkat, s az Estilap a maga létének érdekében is csatlakozni volt kénytelen a magyar lapvállalatok egységes határozatához, s az Estilap példányszámainak árát öt lejt-re emelte. Kérjük az olvasót, fogadja becsületes vallomását, hogy őszinte szónak, s támogatson bennünket nehéz küzdeleinkben.

Miért mellőzte a váradi román intelligencia a szombati premiert

Riport egy román szerző darabjának nagyváradi bemutatójáról

Az újságíró a kritikus rideg maszkját öltötte magára szombat este, amikor elment a színházba végignézni Jon Minulescu, Románia élő írói közül az egyik legkiválóbbnak. A szerelmes próba-ba című háromfelvonásos színművének magyar nyelvű bemutatását. Minulescu irodalmi működéséről hézagoss ismereteink voltak, hallomásból tudtuk, hogy a kiváló poétának egynehány nagyszerű regénye irodalmi társaságok elismerését váltotta ki, színdarabjai pedig az egész bukaresti közvélemény hangos tetszésével találkoztak. Azonfelül Minulescu előkelő közhivatali funkciót tölt be, a kultuszminisztérium vezérigazgatója, államtitkari rang-

ban a színházi ügyek vezetője.

Feltételezhetjük tehát, hogy ha egy nagyváradi magyar újságíró ennyit tud A szerelmes próba illusztris szerzőjéről, akkor a bukaresti lapokat rendszeresen olvasó, az ország politikai, társadalmi, művészeti életében jobban elhelyezkedő nagyváradi román nemzetiségű polgár, közhivatalnok vagy magánzó, tanár, vagy kereskedő jóval többet kell, hogy tudjon róla. Itt ért bennünket az első csalódás a szombat esti bemutatón.

Az imperiumváltozás hetedik esztendejében sok uttörő, álmódzó soha nem lankadó munkásságának eredményeképpen eljutottunk oda, hogy az átkos napi politika szétválasztó tendenciáit, a komoly, őszinte kulturközeledésnek sikerült itt-ott legyőznie. Ma már nem irázis többé az egyiron-ton haladó kulturműködés. A színpad bizonyult egyik leghatásosabb és a tömegek lelkéhez legkönyebben hozzáférhető eszköznek az egymás irodalmának megismeréséhez. Magyar és román írók erről a helyről tudták megismertetni műveiket a leggyorsabban azokkal a tömegekkel, amelyben addig nem tudtak róluk. Gondoljunk csak, — hogy a nagyváradi színpadon maradjunk — egy Caragiale, Eftimiu, Valjeanu, vagy Jorga darabjainak bemutatására. A magyar közönség számára mennyi újszerűséget jelentettek ennnyi érthetlenséget tüntettek el. Ugyancsak a nagyváradi színpadon figyelhetjük meg, hogy az ittjárt bukaresti kiválóbb színtársulatok előadásában színrekerült Molnár Ferenc, Lengyel Menyhért, Heltai Jenő egy-egy darabja mennyire utat talált annak a román publikumnak a lelkéhez, amely addig semmit vagy nagyon keveset tudott róla.

Hovatovább a színpad felé jött uton haladnak az egymást megértő és megértető törekvések.

Az erdélyi magyar színházak küzdelmes, nehéz működésükre már rendszeren beillesztették román szerzők magyar fordítású előadásait. A magyar közönségnek egyre számosabb része ismerkedik meg ilyen módon a román irodalom egy-egy értékeivel. A kultusz-

kormány egyik legfőbb törekvése, hogy a belső szerzőket színpadhoz juttassa, e célból az ország román színházait huszezer lei szubvenciával támogatja minden esetben, ha belső író színdarabjainak helyt ad. Ezzel szemben a külső, életüket napról-napra meghosszabbító magyar színházak minden hivatalos támogatás nélkül iktatják be műsorukba a román szerzők darabjait. Magyar színészek, magyar színpadról, magyar nyelven hirdetik a román kultúra fejlettségét. Joggal számíthatnak tehát arra, ha már a hivatalos támogatás elmarad, akkor a nagyváradi román intelligenciának a magyar nyelvet bíró, e városban még mindig meglehetősen nagy számban élő tagjai sietnek érdeklődésükkel a színház önfeláldozó törekvéseinek támogatására. Ünnepi estének képzeljük, valahányszor a két nép kultúrája összelelkezésére gondoltunk. Hát csak erről nem volt szó Jon Minulescu szombat esti bemutatóján.

Este félkilenc. Pár pillanattal az előadás megkezdése előtt fényárban uszó nézőtér jóformán üres. A földszinten néhány sorban ülnek, a páholyok három-négy kivételével üresen ásitóznak a rideg földszint felé. Jól szemügyre vesszük a publikumot. Keressük a nagyváradi román társadalom reprezentánsait, akiknek mégis csak kötelességük volna eljönni, külsőleg is kifejezésre jutni, hogy szívüknek-lelküknek tetsző dolog a román irodalom megszólaltatása magyar színpadon. Hiába keressük őket. A földszint egyik sorában megtaláljuk dr. Lázár Aurél képviselőt, dr. Bleda László ügyvédet, dr. Lázár Liviuszt, az egyik páholyban Tulbure Györgyöt, kívülök aztán senkit, akinek szerepe van a város román társadalmában. Hatóságok vezetőit, iskolák, intézmények reprezentánsait hiába is kereszünk. A kiváló szerző is kissé idegesen borzongott az egyik proscenium páholyban e közömbösség láttára, amelyet közvetlen közlől — életében talán először — Váradon ismert meg.

Minulescut nem fogadták hivatalos deputációk a pályaudvaron,

Bajor táblabíró lakását el akarják rekvirálni

Dr. Bajor Antal táblabíró, a nagyváradi járásbírósg eddigi vezetőjét — mint ismeretes — áthelyezték az ujonnan felállítandó béli járásbírósgához. Bajor táblabírónak a Szaroveszky-utca 1. szám alatt van 3 szobás lakása, amelyet most el akarnak rekvirálni. A lakásra Mavrodin Athanáz, liciumi tanár jelentett be igényt, amelyet tegnap tárgyalta a rekviráló bizottság, dr. Regman Miklós prefektus elnöklésével. A bizottság, arra való tekintettel, hogy a béli járásbírósg még nem működik s így Bajor táblabíró új állo-

máshelyére még nem költözhetik át, — a rekvirálást felfüggesztette mindaddig, amíg a lakás ténylegesen megüresedik.

A lakásrekviráló bizottság tegnapi ülésén foglalkozott Flegmann Mór kereskedő lakástígyével is. Flegmannak a Titu Maiorescu (Bertsey György) utca 4. szám alatt levő 4 szobás lakásából egy szobát egy katonatiszt foglalt el, aki most — arra való hivatkozással, hogy Flegmannak elég két szoba — egy újabb szoba elrekvirálását kérte. A bizottság helyszíni szemlét rendelt el.

A volt német hercegek nem kapnak kártérítést

Loebe birodalmi elnök nyilatkozata

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből táviratozza tudósítónk: Ismeretes, hogy a volt német hercegek 500 millió aranymárkás kártérítési követelést támasztottak az állam ellen. Loeb birodalmi elnök erről a következőket jelentette ki:

— A német kormány nem fogja teljesíteni a hercegek követelését. A birodalmi gyűlés törvényalakításában fogja kimondani, hogy sem

kártérítést, sem végkielégítést nem követelhetnek. Ha a Reichstag ezt nem mondaná ki, akkor a szocialisták népszavazást fognak követelni. Egyet koncedálunk: ha a külföldön tartózkodó hercegeknek semmi vagyonuk sincsen, az egyes országok parlamentje esetenként megoszavazhat nekik évjáradékot.

pályában nem tisztelegtek hivatalos urak, bankett helyett egy kis vendéglő asztalánál vacsorázott három—négy magyar író, újságíró és a színigazgató társaságában. Pedig hát ismételtük, valami kis hírt, nevet, dicsőséget már is szerzett hazájának. Ebben a nagy magáramaradottságban valahogy elgondolkoztunk az utóbbi idők tapasztalatain, Tanase kabarétársulatának, vagy egyik-másik meglehetősen nyíltan bukaresti szintársulatnak váradi előadására kivézenyelték fegyelmezett tömegeket, iskolák diákjait, internátusok benlakóit. Vajon nem volna-e célszerű ilyen alkalmakkor ugyancsak a testületeknek a magyar kisebbséghez tartozó tagjait, magyar anyanyelvű katonákat, diákokat elküldeni a színházba. Nem maradandóbb kulturális az, ha a román kultúrát az anyanyelven keresztül ismerik meg?

A nagyvárad színház nem kap huszezer lei szubvenciót a román szerző színpadi megismertetéséért. Sőt. Egy nagyszerű üzleti napot, szombatot, amikor akármilyen operettel megtölti a színházat, áldozza fel, hogy missziójának megfelelhessen. Nem lehet ezt az áldozatot azzal honorálni, hogy a nagyvárad magyarul érő román publikum távoltartja magát az ilyen alkalmaktól.

A kedvezőtlen nézőtéri hangulat ellenére az előadás egyike volt legjobbaknak és az illusztris szerzőt, a kisszámú, de lelkes közönség egész este melegen ünnepelte. A szerelmes próbababa ötletes, fordulatos cselekménye, zélemes csipkelődései és a jözt és határán belül maradó síkamoságai lekötve tartották egész este a néző figyelmét.

A darab rövid meséje az, hogy Radu Cartian drámaíró új színdarabot akar írni, barátjával Sandu Kaceani kritikussal a készülő darab témáját beszél meg. A jóbarát ösztönzésére a felsőtízezer asszonyai közt keres magának modellt. Hamarosan talál is egyet, telefonismerkedés, látogatás Potopeni milliomas feleségénél. A szerző halálisan beleszeret a modellbe és már-már megfellekedzik a darabról. Színdarabjával talán soha ekkora sikert nem aratott, mint az életben, de a legforróbb extázisban egyszerre eszmélni kezd, visszatér régi dicsőségének színhelyére, ahol egybefonódva várja régi szeretője, barátjának a kritikusként karjai közt.

A színészek kitettek magukért. Tóth Elek a drámaíró szerepéből nagyzerű figurát csinált, Darvas ötletes volt a kritikus szerepében, a legnagyobb sikere Jókai Micinek volt, aki a milliomasnó szerelmes szerepét játszotta meg finom művészettel. Kisebb szerepekben nagyszerűen érvényesültek H. Csillag Emmy és Stoll Béla. A rendezésért Tóth Eleknek illeti dicséret.

Az előadás előtt Kádár Imre, a darab ötletes fordítója tartott komoly, megízlelendő konferan-szot a kulturközeledés jelentőségéről és ismertette Minulescu pozícióját a román irodalomban. A

tartalmas előadást a közönség nagy tetszéssel fogadta.

Nagyon szép, maradandó emlékü színházi este lehetett volna ez a bemutató...

Fűszerkereskedők műsoros táncestélye

február hó 6-án
a Kereskedelmi Csarnokban

Figyelem!

Ne mulassza el butorszöveget, hencsertakaró és lárpitos anyag vásárlásainál

BACK BERNAT

nagy raktáráról és olcsó áraitól meggyőződni, Részletre is árulok. Portál eladó, 2320-I

Divatridikülök, ernyők, rövidőruk

Jegolcsóbbi bevásárlási tervára

Farkas-áruház

Nic. Jorga (Zöldfa)-utca 5.

Aprított és hasábos fát

azonnal házhoz szállít

SCHWARTZ fatelepe

1561.

Str. Horia (Báthori-u.) 26

Telefon 7-08.

Uj egészségügyi üzlet!

HYGIEA LEITNER LAJOS

Str. Nic. Jorga (Zöldfa)-utca) 13.

Orvosi műszerek, sérvkötők, haskötők, gummiharisnyák, betegápolási cikkek és illatszerek nagy választékban.

„Zeppelin” kályhaezüst

a háziasszonyok kedvence, mert teljesen szagtalan és tűzálló.

Gyári lerakat

Schönzweig és Beer

festék kereskedőknél, Str. Avram Iancu 13.

Üzletnagyobbítás

miatt óriási áreszállítás!

Nagy maradék vásár

Építkezés alatt árusítás az udvarban, bejárat a Lévy-palota első kapuján

Back Bernat

Mária királyné (Bémer)-tér 2320-IV
Portál eladó

Repülés a föld körül 13 nap alatt

HEYMAN-SZINKÖR

Hétfő: Miarca. Főszerepben Rejan asszony, Sarah Bernhard riválisa a Teatre Francais örökös tagja egyetlen filmszerepe. Zígottó a Groom.

Kedd: Miarca. Főszerepben Rejan asszony, Sarah Bernhard riválisa, a Teatre Francais örökös tagja egyetlen filmszerepe. Zígottó a Groom.

Szerda: A megvetett nők. Főszerepben Mattyasovszki és Kürti Ilona, Olaf Fjord.

= Ma este mint szenzációt mutatja be a Heyman Szinkör Richepin francia akadémikus regényét a Miarkát. A főszerepet Sarah Bernhard riválisa Rejan asszony a francia Nemzeti Színház örökös tagja mint egyetlen filmszerepét alakítja. A másik főszerepet maga Richepin akadémikus játsza. A modern részt keverik a régi cigánytörténetekkel. Ritka csodás felvételek és maga a regény nagyszerűsége az, ami élvezetessé teszi a mai és holnapi műsort.

= Szerdán mutatja be a Heyman Szinkör először a Megvetett nőket, mely a mai nagyvárosi erkölcsöket a ma-

guk valódiságában festi. Mattyasovszki Ilona, Kürti Ilona és Olaf Fjord a 7 felvonásos film főszereplői. — Jön a „Végzetes gyémánt”, mely Budapesten az Omniában teljes egy hó napig futott Damjanti néven és az előadást meg kellett a múlt héten ismételni. A film cselekménye Indiában játszódik le.

Deczky-nél

készülnek a legszebb kivitelű estélyi cipők

24 óra alatt

hozott anyagból is.

Avram (Kossuth)-u. 2. udvar.

Leitár miatt

az alant árakat
számítjuk 10 napig

Mély és lapos tányér	16 L.
Alpaca evő kanál, villa	60 L.
Alpaca kávés kanál	30 L.
Vizes készlet, kristály	62 L.
Boros készlet, kristály	63 L.
Likörös készlet, kristály	55 L.
Majolika tortalap	85 L.
Kenyerkosár nickel	95 L.
Teáscsésze vendéglői	35 L.
Mocca csésze vendéglői	25 L.
Husvágógép patent	300 L.
Virágváza, színes	25 L.
Bonbonier színes	30 L.
Eladás nagyban — kicsinyben	

Tabladvég — keretezés

KOMLÓS Testvérek

gyári raktár — nagykereskedés,
Oradea—Nagyvárad, Jorga M.
(Zöldfa - utca 13.)

Telefon 3-72.

Gonda Testvérek

cipőáruházában

2208

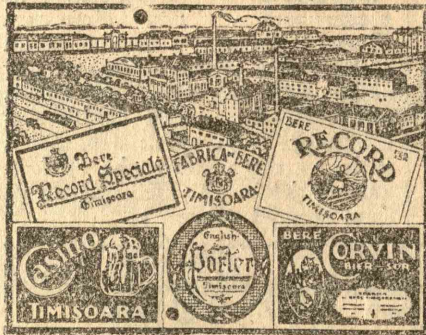
Bul. Reg. Ferdinand 5. Kérjük kirakataink megtekintését

BIRÓ

ruhatisztító és javító osztálya legolcsóbban és legpontosabban tisztít, javít és vasal

Ep. Clorogariu (Uri-u ca) 24.

Felvételek: Piața Unirii (Szt.-J. ászló-tér) 5. Trafik 2133-I.

Románia legnagyobb sörgyára

Vas- és rézbudorok

2250

nagy vá asztékban és olcsón kaphatók KUN ADOLF vaskereskedésében, Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 3.

Ha fehérneműjét kimélni akarja, úgy csakis KARD védjegyű „JOHANNA” szappannal mosasson

Kapható minden fűszerüzletben

Újabb letartóztatás a frankhamisítási ügyben

— Budapesti tudósítónk távirata —

Az ügyészség vasárnap délelőtt letartóztatta dr. Ferdinándy Lászlót, Ferdinándy előkelő család tagja, atyja néhai Ferdinándy Géza honvédelmi miniszteri tanácsos, unokabátyja Ferdinándy Gyula, a Friedrich kormány volt

belügyminisztere.

A letartóztatott fiatalember a kurzusnak lehangosabb tagjai közé tartozik. Egyideig a Nemzeti újság munkatársa volt, innen a Futurához került s Marsovszkyval tartott fenn barátságot.

Pesthy igazságügyminiszter nyilatkozata a Matinban

A Matin vasárnapi száma közli Pesthy igazságügyminiszter nyilatkozatát.

— A frankhamisítási ügy — mondja az igazságügyminiszter — három év előtt kezdődött. Windischgrätz a főbűnös, mert ő vetette rá Nádosy a hamisításra. Baross Gábor a postatakarék vezérigazgatója négy decemberben is

megakart akadályozni a hamis frankok forgalombahozatalát, de Windischgrätz kijelentette, hogy százharmincezer dollárt fektetett az ügybe és ezt a pénzt nem engedte elveszni.

Az igazságügyminiszter nyilatkozatában hangoztatta, hogy személyekre tekintet nélkül a legerélyesebben viszik keresztül a vizsgálatot.

Apponyi a frankhamisítókrol

A nemzeti Egyetértés társaságában Apponyi Albert gróf vasárnap nagyobb beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy a legitimisták megkezdik a társadalmi alapon való szervezkedést. E célból megteremtik

Szent István koronája szövetségét. Majd ezt mondja:

— A frankhamisítók darázs-fészket alaposan ki kell tüstölteni. Amíg a kormány rendet nem terem, békéről beszélni sem lehet.

Egy titokzatos hölgy szerepe

A világszenzációvá dagadt frankhamisítási ügyben most már előkelő urihölgy is szerepel. Jankovich ezredes naplója említi először ezt a hölgyet, akit így nevez meg. U asszony. Jankovich ezredes naplója meglehetősen pontosan számol be az eseményekről. Legkritikusabb napon, december 4-én, ezt írja a napló:

Délután három órakor látogatást teszek U asszonynál. Odajön Mayer János. A királyról esik szó. Mindenki izgul, szenvedélyes a vitaközlés. Este hangversenyen voltam. Gabi énekesnőt hallottam.

A hatóság megállapította, hogy a titokzatos U asszony nem más, mint Erényi Ullmann Károlyné. Az igen előkelő társaságbeli hölgy felháborodva tiltakozik minden gyanúsítás ellen és a legnagyobb mértékben elítéli Jankovich ezredest. Kijelenti, hogy

ő tetőtől-talpig uriembernek ismerte az ezredes és fel sem tételezte, hogy hamis frankokkal a zsebében az ő társaságát keresi fel.

Kijelenti, hogy a naplóban említett december 4-én tényleg volt nála Jankovich, de ő nem volt otthon és ezért nem is találkozhattak. Csak később tért haza, akkor már főbebn várták.

Dr. Mangra Demeter újból nyilatkozik a városházi afferről

Válasz Benedek Aladár és Veres Béla nyilatkozatára

Az Estilap pénteki számában dr. Mangra Demeter városi főügyész objektív hangú nyilatkozatot tett arról a különös afferről, amely most a városháza urait foglalkoztatja. A városi közigazgatás átszervezésénél ugyanis a főügyészt a törvényre való hivatkozással egyszerűen kihagyták a tanácsstagok sorából. A főügyész

nyilatkozatára a vasárnapi lapok leközltek Benedek Aladár és Veres Adalbert városi tanácsosok hosszabb közleményben válaszoltak.

Dr. Mangra Demeter úgy találja, hogy a válaszok az objektív hangnemből tartott vitát személyes ténnyé vitték át. Ezért is a reggeli lapokban újból nyi-

latkozni fog. E nyilatkozat lényege az, hogy visszautasítja az ellenközlemények személyes

élet és vitája, hogy egyedül az ő állásfoglalása felel meg a törvény rendelkezésének.

Félbemaradt az Uriemberek tegnap esti előadása

Tüntetés a nagyváradai színházban

Vasárnap este sajnálatos incidens zavarta meg a színházban az Uriemberek előadását. A váradai román jogászok ugyanis, abban a véleményben, hogy a darab filozofia céljait szolgálja, bevonultak a színházba és erősen demonstráltak az előadás folytatása ellen.

Az Estilap a bemutatóról írt kritikájában már hangot adott annak a véleménynek, hogy bizonyos jelenetek kiélezése és élénk kihangsúlyozása ahogyan főleg szimpátia tüntetésekre alkalmas adhat, úgy az ellenvéleményt is kiprovokálhatja. Ilyesből származott a tegnap esti félreértés is.

A darab negyedik képe ment a színen, amikor a tüntetés kirobant. A jogászok hangos ültyszo és kiáltás közben felszólították a közönséget, hogy hagyja el a színházat. Az előadás természetesen rögtön megakadt. A jelenlévő dr. Regman Miklós prefektus és Badescu ezredes vezérkari főnök igyekezett a jogászokat távozásra bírni s a színpadról Tóth Elek próbálta meggyőzni,

hogy a darabnak kizárólag művészi tendenciája van. A demonstráció azonban nem ért véget, úgy, hogy az előadást abba kellett hagyni s a közönség kensternáltnan elhagyta a színházat.

Az incidens hírére nyomban nagy katonai és rendőri készültség vonult fel a városba. Badescu vezérkari főnök és dr. Reu Illés rendőrprefektus személyesen gondoskodott a rend fenntartásáról, de erre nem is volt szükség, mert további rendzavarás nem is készült. A színházban történetek után a jogászok is szétszóróztak és a nyilván létreértésből származott incidens fölött lassan napirendre tért a város.

Az incidenssel kapcsolatosan ma dr. Reu Illés rendőrprefektus az Estilap számára a következőket mondotta:

— Az esetről — miután Nagyvárad hadizóna — ma délelőtti írásbeli jelentést tettem Hanzu generális urnak. A további intézkedéseket a tábornok ur utasításának megfelelően fogjuk megtenni.

Mosoiu miniszter Nagyváradon

Az árvák pénzének ügye a liberális párt érkekezletén

Vasárnap hajnalban Nagyváradra érkezett Mosoiu Traján közügyügyi miniszter, aki előzőleg körutat végzett Arad és Biharmegyében, hogy az árvák okozta pusztítások nagyságáról személyes tapasztalatokat szerezzen.

Reggelre a miniszter Fortunescu dr. ügyvédhez volt hivatalos, majd 10 órakor fogadta a Biharmegyei Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Tanácsot, amely Szilágyi-Corbu János vezetéke alatt járult elébe s üdvözlő beszédében biztosította a minisztert a Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Tanácsról és bizalmáról.

Délután a liberális pártiszervezet ülésén előlélt a miniszter, akit Regman dr. prefektus üdvözölt. Felszólaltak még: Negu-

lescu Atanáz, Roxin György dr., Barbu Romulusz és mások. Majd Mosoiu miniszter röviden ismertette a kormány helyzetét és hangsúlyozta, hogy a választások elé a legkedvezőbb auspiciumok között néznek.

Negulescu Atanáz képviselő kérte a minisztert: interviúnáljon illetékes helyen azért, hogy a biharmegyei és váradai árvaszők 16 millió lejt kitevő alapjait ne szállítsák Bukarestbe, hanem hagyják itt, ahol a pénzüke ugyanis erősen rányomja bélyegét a gazdasági életre.

A miniszter megígérte, hogy az igazságügyminiszternél interviúnál fog az árvák pénze ügyében. Ezzel az értekezlet véget ért.

Sorsolási kis kité

Mindenkinek jó tudni

— Mikor lesz az Estilap első ingyenes sorsolása?

— Január 31-én, vasárnap délután öt órakor.

— Hol?

— Az Estilap szerkesztőségében Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 6. szám.

— Ki fogja a sorsolást vezetni?

— Dr. Popa György királyi közigazgató.

— Ki vehet részt a sorsoláson?

— Az Estilap minden olvasója, aki ingyenes sorsjegyet az Estilap kiadóhivatalában (Hegedüs Nirlapiroda) kkváltja.

— Mikor kell a sorsjegyet kkváltani?

— Január 28, 29 és 30-án.

— Kinek adják ki az ingyenes sorsjegyet?

— Mindenkinél az Estilap 21, 22, 23, 24, 26, 27 s 28 példányszámának első oldalán az Estilap kiadóhivatalának átadja.

— Minden Estilap példánya jogosít az ingyen sorsjegyre?

— Nem. A „tisztelt példány” jelzéssel ellátott számok ki vannak zárva.

— Mi a nyeremény?

— Egy vagon tűzifa, ingyen házhoz szállítva a Stern Dezső fatelepről.

— Mikor lesznek a legközelebbi sorsolások?

— Február elején s azontúl is minden héten rendszeresen.

— Mi a második sorsolás nyereménye?

— Egy nagyon elegáns, földig érő női szilkszin bunda.

— Hol lehet érdeklődni a sorsolás részletei iránt?

— Az Estilap minden számában.

— Mit kell tehát tenni?

— Mindennap megvenni, elolvasni és eltenni az Estilapot.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR

Hétfő: A szerelmes próbába, I. Minulescu pályanyertes színműve, A bérlet. Sorozat szám 31.

Kedd: Orlov operett B bérletben. Sorozat szám 32.

Szerda: Nagy nő, operett újdonság, bemutató, bérleten kívül. Sorozat szám 33.

Csütörtök: Nagy nő operett újdonság másodszor, A bérlet. Sorozat szám 34.

Péntek: Nagy nő operett újdonság harmadszor, B bérlet. Sorozat szám 35.

Szombat délután fél 4-kor: Nev-telen hajó újdonság, mérsékelt helyárral. Sorozat szám 36.

Szombat este: Nagy nő, operett újdonság negyedszer, bérleten kívül. Sorozat szám 37.

Vasárnap délután fél 3-kor: Cigánygrófnő, operett, Horváth Nusi felléptével, mérsékelt helyárral. Sorozat szám 38.

Vasárnap délután fél 6-kor: Szerelmes próbababa újdonság harmadszor, mérsékelt helyárral. Sorozat szám 39.

Vasárnap este fél 9-kor: Nagy nő operett újdonság ötödször. Bérleten kívül. Sorozat szám 40.

Hétfő: Orlov, operett újdonság, A bérlet. Sorozat szám 41.

Kedd: Miss Lilian vígjáték újdonság először, B bérlet. Sorozat szám 42.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

Bérlok figyelmébe! Az igazgatóság ismét kéri az i. t. bérloket, hogy bérletük után esedékessé vált második harmadot a titkári hivatalhoz befizetni szíveskedjenek.

A szelvénybérlo-gyűjtők figyelmébe! Felkéri az igazgatóság azokat a hölgyeket és urakat, akiknél szelvénybérlo gyűjtő van, hogy azokat szolgáltatásuk be az igazgatói irodába.

Orlov. Kedd este ismét felélednek a szezon legnagyobb sikerű operettjének az Orlovnak gyönyörű melódiai és színpompás jelenetei. Újból látni fogjuk az eleven pipere cikkeket, az élő virágokat, a görlicéket és mindazokat a rendezői trükköket, amelyek az Orlovot széppé és hangulatossá teszik. Ez a pompás operett feltartóztatlanul halad első jubileuma felé, ami még minden bizonnyal még a téli szezonban meg lesz. Az Orlov keddi előadása B bérletben megy.

Előkészületek a Nagy nő premierjére. Grand operett lesz Gilbert hétfőn bemutatásra kerülő operett újdonsága a Nagy nő. Mind az, ami operettel világhírűvé tud tenni, eredeti szövegek, humor, muzika, kitűnő szerepek, mind benne vannak a Nagy nőben. Az operett anszámblé kivételes gondval készül erre a premierre, mert szinte bizonyos, hogy Gilbert operettje ensuit sorozatos előadásokat fog megérni. A címszerepet Zöldhelyi Anna játssza. A kiváló primadonnának ismét alkalma fog nyílni, hogy kivételes képességeiről tanúságot tegyen. De rendkívül hálás szerepekhez jutnak Bellák Aranka, a közönség kedvence szubrettje, Tompa, Páger, Stoll, Darvas Tompos és Bereng Béla. A Nagy nő premierje bérletszünetben lesz, másodszor csütörtökön. A bérletben, pénteken B bérletben szombat és vasárnap ismét bérletszünetben kerül színre. Természetesen mindannyiszor premier szereposztásban.

APRÓ HIRDETÉSEK

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díj szavak szerint számítjuk — Minden szó hirdetési ára 4 lei — Vastagabb betűvel 8 lei. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lei. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Állási keresőknek 50% engedményt ad az ESTILAP

LEVELEZÉS

Mária királyné (Bémer) tőren Kertész Reclám áruházában leszállított árban vásárolhatnak selymeket, bársonyokat, szöveteket, vászon, damaszt és asztalneműeket. 1710

MÉRNÖK címére levél ment. Doktoré. 631

ÉVIKÉM, drága szívem ha nem tudok írni, te tudod az okát. Szép titlust adtál nekem. Ne haragudj. Irjál kicsim. Csókollak. 632

FIATAL német megismerkedne németül beszélő urileánnyal. — Levelet „Leiki szerelem” jellegére a kiadóba kér. 630

HÓCIPŐ, sárcipő, gummitalpu cipő szak-szerű javítás
Gummi javító Piața Unirii 16.
Kapucinus-utca sarok

HÁZASSÁG

KÉT fiatal urilány (hivatalnok-nő) házasság céljából megismerkedne 26—35 év körüli jómodu intelligens urakkal. Lehetőleg fényképpel kérjük a választ „Barna” vagy „gesztenyész barna” jellegére a Hegedüs Hirlapirodába. 614

LAKÁS

BUTOROZOTT szoba kiadó uri családnál esetleg ellátással szolid fiatalembernek központban. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 634

ALKALMAZÁS

MOSÓNÓ, ki gyönyörűen vasal ajánlkozik. Nagytakarítást is vállal. Csukás Ágnes, Keskeny-u. 22. 570

IRNOK irodai teendőkhöz jár-tas azonnal felvétetik. Kórjegyzőség Urven (Örvend.) 601

KÖZÉPNAGYSÁGU üzem részére szakképzett s teljeszen megbízható fűrés és erdőkezelő keresetetik állandó állásba. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Szorgalmas” jellegére a lap kiadóhivatalába kérünk. 613

PÉNZBESZEDŐNEK vagy rak-tárnoknak ajánlkozik megbízható ember. Cim a Hegedüs Hirlapirodába kér. 617

IRODASZOLGÁNAK ajánlkozik idősebb ember. Cim a Hegedüs Hirlapirodába kér. 615

AZONNALI belépésre gyakor-noknő felvétetik. Barna & Ritter, Vitéz Mihály (Nagypiac) tér 10. 636

BARMILYEN állást keres Min-yó László, Nicu Filipescu (Szarvas) sor 21. Keszermann portánál. 633

HAZIKISASSZONYI vagy kul-csárnői állást keres, vidékre is el-menne esetleg magános urhoz. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 604

LAKATOS tanuló fizetéssel fel-vétetik. Reich lakatos, Holban tábornok (Széles) utca 39. 628

MINDENES varrónő házhöz ajánlkozik napi 100 leiért. Dimit-rie Cantemir (Beöthy Ödön) utca 10. Erdélyiné. 629

ÜGYES elarusító felvétetik a Linoleumba elsejei belépésre. 625

PERFECT szobalányt keresek azonnali belépésre. Dr Steiner, (Szilágyi Dezső) utca 6. szám.

ADÁS-VÉTEL

JÓKAI Mór: Szeretve a vér-padig, Kárpáthy Zoltán, Új földes-ur, Mire megvénülünk, Aranyem-ber című könyveit megvételre ké-resem. Cim a Hegedüs Hirlapiro-dában. 504

ELADÓ rövid női szilkszin bun-da. Megtekinthető Masits szűcsnél Vlahuta (Szent János) utca. 501

MÁRVÁNY tetejű kis kassza puld eladó. Cim Hegedüs Hirlap-irodában. 595

KLASSZIKUS regénytár kötete-keit megvételre keresek. Cim He-gedüs Hirlapirodában. 521

MODERN német szépirodalmi regényeket megvételre keresek. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 549

DUMAS: Három Testőr megvé-telre kerestetik. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 575

KÉZI utazó kosarat vennék. Cim-et a Hegedüs Hirlapirodába ké-rek. 593

KÓBOR Tamás: Ki a Ghetből című könyvét megvételre kére-sem. Cim a Hegedüs Hirlapirodá-ban. 519

NAGY gondtól szabadul még a butorelhelyezésnél, ha megtekinti Árt kárpitos, Cosbuc (Szalárdi) u. 9, a Rosenzweig-palota Schöberl-ágyát, mely úgy készen, mint megrendelésre már 3500 leiért kapható. 2155

RÉVAI Lexicon megvételre ke-reszetik. Cim Hegedüs Hirlapiro-dában. 627

KÜLÖNFÉLÉK

9 hónapos egészséges kis leá-nyomat (református) örökbe ad-nám. Cim Hegedüs Hirlapirodá-ban. 597

ELVESZETT a tegnapi nap 10-lyamán egy világos szőrü Lady névre hallgató farkaskutya. Bec-sületes megtaláló illő jutalom el-lenében kéretik a St. O. Josif (Szőlős) utca 14. sz. házba eljut-atni.

NE rontsa szemét apró filémin-ták olvasásával, mert Diósy meg-nagyítja azt. Pável püspök-utca 20. szám. 635

GÉPAJOUROZAST a legszebb kivitelben, 5 leiért méterét vállalja Erbstein, Cuza Voda (Szacsavay) utca 28.

SZÜCS- és SZÖRME

árut legolcsóbban mindig kivitelben

Andrassynál

szerezheti be.

Str. Vlahuta
(Szt. János-utca 6.)

Épület, bútor és portálüvegezések, valamint minden nemű ablak, tükör és kertészüveget legolcsóbban árul

Frenczel

Vlahuta utca 44. sz.
Telefon 913. sz.

FEST! TISZT!

KALINOVCSÁN
Zöldia-passa 81.

MOS! 1440 VASAL

Soha nem volt alkalma beszerezni
egész új nagy ebédő-szö-
nyegét, hencser-lakari,
plénei, egész új madár
jávör háló, mint most.

2232 Strada D Xenopol 3.
(Lakatos-utca)

Fehérnemű szalon

Str. Princul Carol 12.
Szilágyi Dezső-u. 12.

Csipke beendлизést leg-olcsóbban vállalom.
Krauszne

Alkalmi butorüzlet

Hol a legutányosabb árban vehet ugyanott veszek butorokat, szőnye-geket, Wertheim-kasszát, zongorá-
régiségeket, porcellánokat stb.
Meghívásra házhöz megyek

Bútor és Szőnyegek

Várkapu-utca 1. Ujvilággal szemben

Gépaajourozás

legszebb kivitelben
3 le. éri készül
Strada Vlahuta
(Szt. János)-u.
29. sz.

Mindennemű

lakatos munkát
jutányosan vállal

Gáspár László

Mosoiu (Kert-utca) 1.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.